

**U POVODU MEĐUNARODNOG DANA MUZEJA
U GRADSKOM MUZEJU VINKOVCI
OTVORENE DVIJE IZLOŽBE****Prvi nalazi s avarskog groblja u
Nuštru i Spašena baština**

U povodu Međunarodnog dana muzeja u petak, 17. svibnja, u Gradskom muzeju Vinkovci u nazočnosti brojnih posjetitelja dr.sc. **Ivana Iskra Janošić** otvorila je dvije izložbe "Prvi nalazi s avarskog groblja u Nuštru" i "Spašena baština". "Vukovarsko-srijemska županija ima toliko lokaliteta da imamo ne znam koliko novaca i zaposlenih ne bismo ih sve mogli zaštititi. Prema tome jako je važno da građani pomažu i dojavljuju da se građa spasi jer to govori o našoj kompletnoj povijesti koja je vrlo bogata i duga", rekla je dr. Janošić. Otvaranju su prethodila obraćanja ravnatelja Gradskog muzeja Vinkovci **Danijela Petkovića**, dipl. povjesničara i etnologa, sakupljača starina i predsjednika Udruge ljubitelja starina Banovac iz Nuštra **Mirka Adžage**, te dvoje arheologa i kustosa Gradskog muzeja Vinkovci **Anite Rapan Papeša** i **Hrvoja Vulića**. "Što se tiče izložbe 'Prvi nalazi s avarskog groblja u Nuštru' mogla bi se isto zvati 'Spašena baština' jer je riječ o nalazima koji su u arheološkom smislu doslovno iščupani iz grobova, odnosno ne postoje podaci o točnom mjestu nalaza tih predmeta iako su iznimno značajni. Neki od tih predmeta su rariteti u svjetskim okvirima i zasad ne postoje paralele, odnosno identični nalazi na prostoru avarske države koja se rasprostirala u Karpatskoj kotlini", rekla je Rapan Papeša. Na izložbi su predstavljena 32 predmeta koja su izvanrednim sredstvima Ministarstva kulture i po hitnom postupku konzervirana u Hrvatskom restauratorskom zavodu u Zagrebu. Izložba je prije Vinkovaca bila postavljena u Zadru u okviru kongresa arheologa srednjeg vijeka i za Noć muzeja u Arheološkom muzeju u Zagrebu. Što se tiče nalaza to su uglavnom metalni dijelovi ukrasnog avarskog pojasa, nešto malo nakita i četiri posude. "Izložba 'Spašena baština' plod je višegodišnje suradnje između vinkovačkog muzeja i nas amatera arheologa, detektorista koji smo svoje pronalaskе uspješno ovdje izložiti i tako ih spriječiti od traktorskog uništenja", rekao je M. Adžaga. Inače, detektoristi su osobe kojima je hobi traganje za metalnim stvarima i vrijednostima zakopanim ispod površine tla. "Detektoriste se

već duži niz godina u medijima shvaća kao lopove koji otuđuju starine, preprodaju, itd., zato smo i osnovali Udrugu i mi detektoristi svoje sakupljeno čuvamo, čistimo i muzeju prijavljujemo gdje i što nadeno. Mi smo umirovljeni hrvatski branitelji, invalidi Domovinskog rata i svoje smo slobodno vrijeme usmjerili u traganju i dojavljivanju lokaliteta za koja muzej nije znao", rekao je M. Adžaga. Govoreći o izložbi "Spašena baština" Vulić je rekao: "Zahvalio bih Zvonimiru Harhaju, Mirku Adžagi, **Steve Gauntu**, **Domagoju Jovaniću** i **Vinku Adžagi** za dugogodišnju suradnju kao i gospodinu Lediću čije će te fotografije moći vidjeti u katalogu koji, nadamo se, da će izaći sljedeće godine. Mogu najaviti i gostovanje ove izložbe u Arheološkom muzeju u Zagrebu. Radi se o materijalu i građi kojih se ne bi postidio niti jedan muzej u Europi. Radi se o vrhunskim nalazima iz razdoblja prapovijesti, antike i srednjega vijeka. Zbog jedne nelogičnosti u hrvatskom Zakonu o zaštiti i očuvanju baštine gdje i arheolozima treba posebna dozvola da bi šetali po zaštićenim lokalitetima, a vlasnik zemljišta može s traktorom izoravati do besvijesti to zemljište i uništavati nalaze, događa se da brojni lokaliteti više i ne postoje. Jedna od namjera ove izložbe je potaknuti raspravu u struci u arheološkim krugovima i pokazati da se suradnjom između ljudi koji skupljaju, koji mogu puno više biti tamo vani nego mi jer smo mi ipak vezani nekim drugim obvezama, može donijeti samo dobro. I kao što je Steve istaknuo ovo je jedinstvena izložba u svjetskim okvirima jer ovo je prva izložba gdje su svi nalazi plod rada detektora, odnosno ljudi koji stoje iza detektora, tako da se nadam da će ovakvih izložbi biti još, da ćemo kroz daljnju uspješnu suradnju pokazati drugima da ne otimamo stvari, nego da prezentiramo ono što volimo, a to je arheologija." Istaknuta je želja amatera i sakupljača i suradnika Gradskog muzeja Vinkovci i njegovih djelatnika da se obnovi nuštarski dvorac u kojemu bi bio Zavičajni muzej s izloženim materijalima s nuštarskog područja.

S.K.